

Dějepis – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je realizován:

- 6. třída 1 hodina
- 7. třída 2 hodiny
- 8. třída 2 hodiny
- 9. třída 2 hodiny

Žáci pracují během hodiny ve třídě, kde využívají různých forem práce (přímá práce s učitelem, samostatná činnost za pomoci asistenta, zcela samostatná práce, a to s učebnicí, pracovními listy, nástěnnými tabulemi, dataprojektorem, pomocnými tabulkami, mapami, názornými pomůckami). Dále pracují na počítači pod vedením učitele, popř. zcela samostatně. Podle nabídky kulturních center v naší oblasti bude výuka realizována i formou návštěv divadelních a hudebních představení, popř. filmové projekce.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Je rozdělen do osmi vzdělávacích oblastí: Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání, počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělený a integrující se svět. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Průřezová témata zařazená v daném předmětu:

- **VDO** – Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému)
- **VDO** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie)
- **VMEGS** – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
- **EV** – Ekosystémy (kulturní krajina)
- **MkV** - Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, projevy rasové nesnášenlivosti)

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat s literaturou – knihy, encyklopedie, slovníky, odborný tisk, noviny, časopisy (vyhledávat, třdit, srovnávat, analyzovat informace)
- vedeme žáky k rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- hledáme paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnáváme je s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- vytváříme pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost

- odhalujeme kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlíme jejich souvislost a vzájemnou podmíněnost
- umožňujeme žákům využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vyjádřit názor, nesouhlas, souhlas, formulovat problém v klidném, harmonickém a bezpečném prostředí
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit si je
- vybízíme žáky ke správnému pojmenování, popisu, plánování
- dáváme dětem příklady různých problémových situací a vytváříme vzory pro řešení, nabízíme žákům náhled na problémovou situaci z více stran
- pobízíme žáky k samostatnému rozpoznání, pochopení a řešení problémové situace

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou spisovnou formou
- vytváříme příležitosti pro nácvik kultivovaného ústního i písemného projevu (ústní zkoušení, referáty)
- učíme žáky pravidlům diskuse a pravidlům práce ve skupině
- podněcujeme žáky k praktickému využívání z textu získaných informací
- učíme žáky uplatňovat vhodné prostředky komunikace, vyjadřovat vlastní myšlenky, názory a postoje, zaujímat a obhajovat vlastní postoje a přiměřeně obhajovat svá práva

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům: práci ve skupinách (budování vzájemných vztahů použít získané komunikační dovednosti)
- během celoškolských akcí mají žáci možnost navazovat vztahy s vrstevníky, učit se vzájemné ohleduplnosti, úctě a toleranci
- posilujeme u žáků povědomí o mravních hodnotách společnosti
- učíme žáky rozpoznávat stereotypní nahlížení na postavu muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- vedeme žáky k rozpoznávání nebezpečného a rizikového chování

Kompetence občanská

- učitelé a vychovatelé svým postojem odmítají fyzické násilí, zesměšňování (šikanu)
- pořádáme pro žáky přednášky proti šikaně
- učitelé seznamují žáky s jejich povinnostmi a právy, s etiketou
- probouzíme u žáků vlastenecké cítění (česká literatura, hudba, dějiny) ale také povědomí, respekt a tolerantní přístup k jednotlivým etnikům v jejich okolí (kultura, jazyk, tradice)
- pořádáme výlety za účelem poznání kulturních a historických památek
- umožňujeme návštěvu divadelních, hudebních aj. kulturní vystoupení
- podporujeme žáky k účasti na soutěžích literárních, recitačních
- učíme žáky asertivní komunikaci a obraně proti slovní agresi
- pobízíme žáky k vyhledávání informací o aktuálních občanských tématech (zdravý životní styl, ochrana životního prostředí) a jejich kritickému posouzení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci se všemi dostupnými materiály i pomůckami

- učíme žáky písemně formulovat své znalosti a schopnosti v žádosti o práci, sepsat životopis a jednat na úřadu práce (při pracovním pohovoru)
- připravujeme žáky na budoucí povolání v rámci Volby povolání, žáci se účastní exkurzí v různých firmách
- usilujeme o cílevědomou, dlouhodobou a trpělivou práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních a digitalizovaných zdrojů v průběhu vyučovacího procesu
- do výuky zapojujeme audiovizuální zdroje (filmy, streamové spoty, popularizující seriály a dokumenty, krátké zprávy apod.) a soustavně pracujeme s kritickým přístupem k digitálním zdrojům
- k pracovní komunikaci využíváme emaily a MS Teams
- vedeme žáky k analýze zdrojů, k jejich kritice a posuzování relevance, k samostatné interpretaci
- trváme na důsledné citaci zdrojů, uvádění zdrojů, poučujeme o autorském právu a plagiátorství
- zadáváme práci umožňující tvorbu digitálního obsahu (prezentace v Power Point apod.).